

Warszawa, dnia 12 września 2024 r.

Szanowni Państwo,

w związku ze wstępnym wnioskiem Grupy Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 marca 2024 r. o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu Prezesa Narodowego Banku Polskiego Pana prof. Adama Glapińskiego, dalej jako „*Wstępny wniosek*”, Narodowy Bank Polski wyjaśnia, co następuje:

W pierwszej kolejności zaprzeczyć trzeba wszystkim upublicznionym, sformułowanym we Wstępnym wniosku, „zarzutom”, bowiem w rzeczywistości nie mają one żadnego uzasadnienia tak faktycznego, jak i prawnego.

Z całą mocą należy wskazać, że wszelkie działania Prezesa NBP były w pełni zgodne z przepisami Konstytucji RP oraz ustaw. Działania te były, są i będą podejmowane w celu zapewnienia rozwoju gospodarczego Ojczyzny oraz pomyślności jej obywateli, zgodnie z rotą przysięgi Prezesa NBP złożonej przed Sejmem RP.

Prawidłowość funkcjonowania banku centralnego potwierdzają opinie instytucji zagranicznych m.in. Europejskiego Banku Centralnego, Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Ponadto, wszystkie otrzymane przez NBP opinie do rocznych sprawozdań finansowych Narodowego Banku Polskiego wydane przez niezależnych biegłych rewidentów były bez zastrzeżeń.

Prawidłowo funkcjonujący bank centralny powinien być niezależny od rządu i parlamentu. Należy zwrócić uwagę, że w świetle cyklicznie publikowanych Raportów o Konwergencji Komisji Europejskiej oraz Europejskiego Banku Centralnego przepisy ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu nie są zgodne ze wszystkimi wymogami dotyczącymi niezależności banku centralnego i jego organów. Znalazło to także wyraz w wyrokach Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 11 stycznia 2024 r., sygn. akt K 23/23, oraz z dnia 20 sierpnia 2024 r., sygn. akt K 8/24. W świetle uzasadnienia wyroku z dnia 11 stycznia 2024 r. „*Sejm powinien (...) powstrzymać się przed rozpatrzeniem każdorazowo złożonego wstępnego wniosku o pociągnięcie Prezesa NBP do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, do czasu wykonania niniejszego wyroku w drodze ustawy*”. Niniejszy wyrok nie został dotychczas wykonany. Z kolei stosownie do treści komunikatu Trybunału Konstytucyjnego po wydaniu wyroku z dnia 20 sierpnia 2024 r.

„Konstytucyjna zasada niezależności Narodowego Banku Polskiego i jego organów wyklucza możliwość nadawania ciałom o charakterze politycznym, np. komisjom sejmowym, uprawnień, które mogłyby stanowić środek nacisku na Bank Centralny. Realizacja ustawowych uprawnień Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej w stosunku do Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz pracowników tego Banku, może sparaliżować jego prace. Trybunał Konstytucyjny uznaje pozycję Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej oraz zakres jej uprawnień za naruszający zasadę niezależności Narodowego Banku Polskiego”.

Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny wyjaśnił w ww. komunikacie, iż stwierdzenie niekonstytucyjności zaskarżonych przepisów powoduje, że wszystkie postępowania prowadzone na ich podstawie tracą podstawę prawną.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP oba wskazane wyżej orzeczenia mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne.

Wspólna osnowa wszystkich powyższych wypowiedzi sprowadza się do konkluzji, że prezes banku centralnego nie powinien ponosić odpowiedzialności o charakterze politycznym, w drodze postępowania inicjowanego i prowadzonego przez polityków, tak ze względu na samo obowiązywanie takich regulacji, które mogą wywołać szczególny efekt mrozący, jak i wobec ich ewentualnego stosowania. Pozostaje to bowiem w kolizji z regułą niezależności banku centralnego wynikającą z Konstytucji RP i prawa Unii Europejskiej.

Z przytoczonych pokrótce względów złożenie Wstępnego wniosku uznać trzeba jako instrumentalne wykorzystanie procedury odpowiedzialności konstytucyjnej, a prowadzenie postępowania w jego przedmiocie przez Komisję Odpowiedzialności Konstytucyjnej – jako zdarzenie, które z zasady nie powinno mieć miejsca. Tę negatywną ocenę dodatkowo potwierdzają dwie dalsze okoliczności.

Po pierwsze, w świetle analiz Kancelarii Sejmu Wstępny wniosek zawiera uchybienia formalne, które nie zostały uzupełnione i samoistnie powinny spowodować brak nadania dalszego biegu niniejszej sprawie.

Po drugie, treść zasadnicza Wstępnego wniosku odwołuje się do rzekomych zdarzeń dotyczących zadań realizowanych przez organy kolegialne Narodowego Banku Polskiego, tj. przez Radę Polityki Pieniężnej i Zarząd NBP – a nie samodzielnie przez Prezesa NBP. Konstytucja RP ani ustawa o Trybunale Stanu nie przewidują odpowiedzialności konstytucyjnej Członków Rady Polityki Pieniężnej ani Członków Zarządu NBP, co oznacza, że brak jest podstaw do odpowiedzialności konstytucyjnej

za wspólne działanie w ramach tych organów, w zakresie wykonywania ich kolegialnych kompetencji, w tym także za działania Prezesa NBP jako osoby wchodzącej w skład tych organów.

Powyższe oznacza, że postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności konstytucyjnej nie powinno zostać w ogóle wszczęte. Wstępny wniosek pozostaje wadliwy z przyczyn ustrojowych, proceduralnych i konstrukcyjnych.

Niezależnie jednak od powyższego, uwzględniając przede wszystkim potrzebę poinformowania opinii publicznej o mających miejsce faktach, w celu odniesienia się do podstawowych kwestii wynikających z upublicznionych „zarzutów” powołanych we Wstępnym wniosku, wyjaśnić należy, co następuje:

ad „zarzut” w pkt 1: rzekome pośrednie finansowanie deficytu budżetowego poprzez skup obligacji

1. **„Zarzut” naruszenia art. 220 ust. 2 Konstytucji RP („Ustawa budżetowa nie może przewidywać pokrywania deficytu budżetowego przez zaciąganie zobowiązania w centralnym banku państwa”) jest całkowicie bezzasadny, przede wszystkim dlatego, że niniejszy przepis jest skierowany wprost do projektodawcy i ustawodawcy, który uchwała ustawę budżetową, a Narodowy Bank Polski nie występuje w takim charakterze. Ponadto, operacja skupu papierów wartościowych przez bank centralny została zrealizowana w sposób prawidłowy, a zadań w tym zakresie nie wykonywał Prezes NBP, a m.in. Zarząd NBP.**
2. **W reakcji na wybuch pandemii COVID-19 i związane z tym ryzyko silnego i długotrwałego spadku PKB mogącego zagrażać średniookresowej stabilności cen, NBP – podobnie jak wszystkie główne banki centralne na świecie – wyraźnie złagodził politykę pieniężną. Oprócz znaczącego obniżenia stóp procentowych, NBP rozpoczął operacje zakupu skarbowych papierów wartościowych (od marca 2020 r.) oraz dłużnych papierów wartościowych gwarantowanych przez Skarb Państwa (od kwietnia 2020 r.) na rynku wtórnym w ramach strukturalnych operacji otwartego rynku (SOOR).**
3. **Możliwość kupowania dłużnych papierów wartościowych w operacjach otwartego rynku została przewidziana w art. 48 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r.**

- o **Narodowym Banku Polskim** (Dz. U. z 2022 r. poz. 2025), dalej jako „ustawa o NBP”, a także m.in. w rokrocznie przyjmowanych założeniach polityki pieniężnej. Stosownie do art. 17 ust. 4 pkt 4 ustawy o NBP do zakresu działania Zarządu NBP należy m.in. nadzorowanie operacji otwartego rynku.
4. W dniu 16 marca 2020 r., biorąc pod uwagę istniejącą sytuację, NBP ogłosił pakiet działań antykryzysowych. Jednym z jego elementów była zapowiedź uruchomienia od 19 marca 2020 r. w ramach SOOR skupu obligacji skarbowych na rynku wtórnym. Działania te formalnie poparła wówczas Rada Polityki Pieniężnej.
  5. Celem skupu obligacji realizowanego w ramach SOOR były: 1) zmiana długoterminowej struktury płynności w sektorze bankowym, 2) zapewnienie płynności rynku wtórnego skupowanych papierów wartościowych oraz 3) wzmocnienie oddziaływania obniżenia stóp procentowych NBP na gospodarkę, tj. wzmocnienie mechanizmu transmisji monetarnej.
  6. **Skup papierów wartościowych dokonywany był zgodnie z ww. przepisami, tzn. wyłącznie na rynku wtórnym.** Skup odbywał się w formie przetargów, w których mogły uczestniczyć wszystkie banki spełniające warunki techniczne, a o możliwość zawarcia transakcji z NBP banki konkurowały ceną. NBP nie przeprowadzał żadnych transakcji bilateralnych na podstawie umów z wybranymi bankami.
  7. **Przetargi organizowano z zachowaniem pełnej przejrzystości.** W comiesięcznych komunikatach NBP informował rynek o terminach poszczególnych operacji. Przed każdym przetargiem publikowana była informacja (w serwisach informacyjnych Thomson Reuters i Bloomberg) zawierająca ich szczegółowe parametry.
  8. **Skup obligacji realizowany przez NBP w ramach SOOR był przedmiotem oceny m.in. przez Europejski Bank Centralny, Najwyższą Izbę Kontroli oraz odnotowany przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy.** EBC, w raportach za 2020 i 2021 r., oceniających zgodność działań banku centralnego z art. 123 i 124 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, stwierdzał, że prowadzony przez NBP w ramach SOOR program skupu obligacji nie był w konflikcie z zakazem finansowania monetarnego. NIK w swoich raportach z kontroli realizacji założeń polityki pieniężnej, w zakresie prowadzenia operacji otwartego rynku w latach 2020 i 2021 stwierdziła zaś, iż w działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

ad „zarzut” w pkt 2: prowadzenie ww. skupu obligacji rzekomo bez należytego upoważnienia Rady Polityki Pieniężnej

1. „Zarzut” jest całkowicie bezzasadny, ponadto nie dotyczy obszaru decyzji podejmowanych przez Prezesa NBP. Możliwość skupu dłużnych papierów wartościowych znajduje odzwierciedlenie w przyjmowanych przez Radę Polityki Pieniężnej na kolejne lata Założeniach polityki pieniężnej ustalanych na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o NBP. W założeniach na rok 2020 przewidziano, że „Gdyby wystąpiła taka konieczność, bank centralny może przeprowadzić następujące operacje strukturalne: emisję obligacji, zakup oraz sprzedaż papierów wartościowych na rynku wtórnym” (uchwała nr 5/2019 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 10 września 2019 r. w sprawie ustalenia założeń polityki pieniężnej na rok 2020 (M.P. z 2019 r. poz. 876, z późn. zm.)).
2. W świetle art. 12 ust. 2 pkt 6 ustawy o NBP Rada ustala **zasady operacji otwartego rynku**, kierując się założeniami polityki pieniężnej. Z kolei zgodnie z art. 17 ust. 4 pkt 4 ustawy o NBP to Zarząd NBP nadzoruje operacje otwartego rynku. Podkreślić zatem należy, że z ustawy o NBP nie wynika dalej idąca ustrojowa kompetencja Rady Polityki Pieniężnej w powyższym obszarze niż ustalenie założeń polityki pieniężnej oraz samych zasad operacji otwartego rynku, a *post factum* – dokonanie oceny działalności Zarządu NBP w zakresie realizacji założeń polityki pieniężnej, na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy o NBP.
3. Uchwała nr 20/2008 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie zasad prowadzenia operacji otwartego rynku (Dz. Urz. NBP z 2008 r. Nr 25, poz. 32), określa, że **NBP prowadzi operacje otwartego rynku, m.in. strukturalne (SOOR), polegające na zakupie i sprzedaży papierów wartościowych na rynku wtórnym.**
4. W „Informacji po posiedzeniu Rady Polityki Pieniężnej w dniu 17 marca 2020 r.” podkreślono, że „Zgodnie z Założeniami NBP będzie także prowadził operacje zakupu obligacji skarbowych na rynku wtórnym w ramach strukturalnych operacji otwartego rynku (...)”. Następnie, w związku z rozszerzaniem zakresu skupu, w „Informacji po posiedzeniu Rady Polityki Pieniężnej w dniu 8 kwietnia 2020 r.” zaznaczono, że „NBP będzie prowadził operacje zakupu skarbowych papierów wartościowych oraz dłużnych papierów wartościowych gwarantowanych przez Skarb Państwa – na rynku wtórnym w ramach strukturalnych operacji otwartego rynku”.

5. Zakończenie przez NBP programu skupu miało miejsce w okresie, w którym Rada Polityki Pieniężnej rozpoczęła cykl zacieśniania polityki pieniężnej. Krok ten był spójny z prowadzoną przez Radę polityką pieniężną.
6. **Rada Polityki Pieniężnej pozytywnie oceniła działalność Zarządu NBP w zakresie realizacji założeń polityki pieniężnej na rok 2020** (uchwała nr 4/2021 z dnia 5 maja 2021 r., M.P. z 2021 r. poz. 501) **i na rok 2021** (uchwała nr 10/2022 z dnia 5 maja 2022 r., M.P. z 2022 r. poz. 546) a także skwitowała program skupu w przyjętych na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o NBP sprawozdaniach z wykonania założeń polityki pieniężnej na rok 2020 i na rok 2021 (odpowiednio: w uchwale nr 3/2021 RPP z dnia 5 maja 2021 r., M.P. poz. 500; oraz w uchwale nr 9/2022 RPP z dnia 5 maja 2022 r., M.P. poz. 545) – **co dodatkowo jednoznacznie potwierdza prawidłowość zadań zrealizowanych przez Zarząd NBP w powyższym obszarze.**

ad „zarzut” w pkt 3: prowadzenie interwencji walutowych rzekomo bez należytego upoważnienia od Zarządu NBP, a ponadto przynajmniej częściowo w celu osłabienia wartości polskiej waluty

1. „Zarzut” jest całkowicie bezzasadny. Interwencje walutowe są jednym z instrumentów przewidzianych corocznie w przyjmowanych przez RPP założeniach polityki pieniężnej na kolejny rok. Stosownie do art. 17 ust. 4 pkt 2 ustawy o NBP do zakresu działania Zarządu NBP należy m.in. realizowanie zadań z zakresu polityki kursowej. Zasady i tryb podejmowania w Narodowym Banku Polskim decyzji w sprawie interwencji walutowych określa stosowna uchwała Zarządu NBP.
2. Od 29 października do połowy grudnia 2020 r. wystąpiła wyraźnie tendencja aprecjacyjna polskiej waluty (w tym okresie kurs złotego umocnił się wobec euro o ponad 4%). W związku z zaistniałą sytuacją, podjęto decyzję o dokonaniu interwencji na rynku walutowym. W drugiej połowie grudnia 2020 r. NBP przeprowadził interwencje walutowe w formie zakupu walut obcych za złotego. Ich celem było ograniczenie tempa potencjalnej dalszej aprecjacji złotego, którego kurs stosunkowo w niewielkim stopniu dostosował się do skali złagodzenia polityki pieniężnej. **Swoimi działaniami NBP dążył do zapobieżenia negatywnemu wpływowi dalszej aprecjacji na skalę ożywienia gospodarki i w konsekwencji pojawieniu się niekorzystnych zjawisk inflacyjnych.**
3. Interwencje walutowe prowadzone były również w 2022 r. Interwencje przeprowadzono trzykrotnie w dniach 1, 2 i 4 marca, co zostało potwierdzone komunikatami na stronie internetowej NBP. W reakcji na zbrojną agresję Rosji w Ukrainie złoty dynamicznie osłabił się względem euro, znacząco wzrosła również zmienność krajowej waluty, co mogłoby negatywnie przełożyć się na sprawne funkcjonowanie rynku walutowego i stabilność finansową oraz ograniczać skuteczność działań w zakresie polityki pieniężnej. Zgodnie z komunikatem NBP z 1 marca 2022 r. *„obserwowana (...) deprecjacja złotego nie [była] spójna z fundamentami polskiej gospodarki, ani też z kierunkiem prowadzonej polityki pieniężnej NBP (...) NBP jest gotów w każdej chwili reagować na nadmierne wahania kursu złotego, które mogłyby zakłócić sprawne funkcjonowanie rynku walutowego, finansowego lub też negatywnie wpływać na stabilność finansową czy skuteczność realizowanej przez NBP polityki pieniężnej”*.

4. NBP, interweniując na rynku walutowym, stabilizował warunki płynnościowe w tym segmencie rynku. **Interwencje NBP, których kierunek był zgodny z kierunkiem polityki monetarnej, przeprowadzone zostały w warunkach dominacji awersji do ryzyka na rynkach globalnych i wysokiej zmienności polskiej waluty. Działania NBP ograniczyły potencjał do dalszego wzrostu zmienności kursu złotego i zasygnalizowały gotowość banku centralnego do przeciwdziałania ewentualnym działaniom spekulacyjnym inwestorów wykorzystujących działania wojenne za wschodnią granicą Polski do gry na osłabienie złotego.**
5. Rada Polityki Pieniężnej pozytywnie oceniła działalność Zarządu NBP także w tym zakresie, w odniesieniu do zdarzeń z 2020 r. – w przywołanej wyżej uchwale nr 4/2021 z dnia 5 maja 2021 r., z kolei za rok 2022 – w uchwale nr 3/2023 z dnia 9 maja 2023 r. (M.P. z 2023 r. poz. 529).

ad „zarzut” w pkt 4: inicjowanie, akceptacja i realizacja działań rzekomo sprzecznych z ustalonymi założeniami polityki pieniężnej, w szczególności poprzez prowadzenie w 2021 r. skupu aktywów w warunkach rosnącej inflacji, zaś w 2023 r. poprzez obniżenie stóp procentowych NBP

„Zarzuty” są całkowicie bezzasadne z przyczyn opisanych niżej:

- I. Prowadzenie strukturalnych operacji otwartego rynku w 2021 r.
  1. W pierwszych kwartałach 2021 r. polska gospodarka odrabiała straty pandemii COVID-19, jednak jej kolejne fale nadal negatywnie wpływały na koniunkturę i stanowiły istotny czynnik ryzyka dla trwałości ożywienia. Wzrost gospodarczy w I kw. 2021 r. wyniósł zaledwie 0,3% r/r.
  2. Na początku 2021 r. inflacja kształtowała się na poziomie zgodnym z celem NBP (2,7% r/r w I kw. 2021 r.), choć w kolejnych kwartałach następował – podobnie jak w innych krajach – jej stopniowy wzrost. Przyczyniały się do niego czynniki pozostające poza wpływem krajowej polityki pieniężnej (wzrost cen surowców na rynkach światowych, globalne zaburzenia podażowe, a także czynniki regulacyjne).
  3. Dostępne prognozy wskazywały, że w 2022 r. inflacja się obniży i będzie zgodna z celem inflacyjnym NBP (2,5% +/- 1 pkt proc). Przykładowo, prognoza Międzynarodowego Funduszu Walutowego z kwietnia 2021 r. wskazywała, że inflacja CPI w Polsce w 2022 r. wyniesie 2,5%, a prognoza Komisji Europejskiej z maja, że inflacja HICP w Polsce wyniesie w 2022 r. 2,9%.
  4. W tych warunkach w okresie I-III kw. 2021 r. Rada Polityki Pieniężnej utrzymywała stopy procentowe NBP na niezmiennym poziomie. NBP kontynuował także pozostałe działania podjęte w 2020 r. w reakcji na wybuch pandemii, przy czym łączna skala strukturalnych operacji otwartego rynku w 2021 r. była znacznie mniejsza niż w 2020 r. Zasadność utrzymywania przez NBP akomodacyjnej polityki pieniężnej podkreślał MFW w lutym 2021 r.
  5. Skup aktywów w 2021 r. kontynuowały również m.in. banki centralne Eurosystemu oraz Rezerwa Federalna Stanów Zjednoczonych.

II. Dostosowanie stóp procentowych NBP we wrześniu i październiku 2023 r.

1. **W okresie styczeń-sierpień 2023 r. – po wcześniejszych 11 podwyżkach stóp procentowych NBP w latach 2021-2022 – Rada Polityki Pieniężnej utrzymywała stopy procentowe NBP na poziomie najwyższym od dwóch dekad.**
2. Dokonane zacieśnienie monetarne oddziaływało w kierunku obniżenia dynamiki popytu i spadku inflacji. Podczas gdy w lutym 2023 r. roczna dynamika CPI wynosiła 18,4%, to w sierpniu 2023 r. spadła ona do 10,1%, a we wrześniu do 8,2%. Napływające dane wskazywały również na przedłużające się istotne osłabienie aktywności, w tym spadek krajowego popytu, zwłaszcza konsumpcji. W II kw. 2023 r. PKB po raz drugi z rzędu obniżył się w ujęciu rocznym i do tego silniej niż w I kw. ub.r. W II kw. 2023 r. kolejny kwartał z rzędu obniżała się konsumpcja. Dane te sygnalizowały, że ścieżka dynamiki cen może ukształtować się poniżej wcześniejszych prognoz.
3. **W tych warunkach, we wrześniu i październiku 2023 r. Rada dokonała dostosowania stóp procentowych**, w tym obniżyła stopę referencyjną NBP łącznie z 6,75% do 5,75%. Było to spójne z realizacją celu inflacyjnego NBP w średnim okresie.
4. W II połowie 2023 r. także inne banki centralne Europy Środkowo Wschodniej złagodziły politykę pieniężną: Bank Węgier kontynuował łagodzenie parametrów polityki pieniężnej rozpoczęte w I połowie 2023 r., a Bank Czech zaczął obniżać stopy procentowe od grudnia 2023 r. i kontynuował obniżki stóp procentowych na początku w 2024 r. W ciągu ostatniego roku, tj. w okresie do czerwca 2024 r., stopy procentowe obniżyły także inne banki centralne, w tym Europejski Bank Centralny, Narodowy Bank Szwajcarii, Bank Szwecji czy Bank Kanady.
5. **Spadek inflacji na przełomie 2023 i 2024 r. okazał się silniejszy od przewidywań.** W lutym 2024 r. inflacja CPI wyniosła 2,8%, w marcu – 2%, w kwietniu – 2,4%, w maju – 2,5%, w czerwcu – 2,6%. Inflacja w tych miesiącach była zatem zgodna z celem inflacyjnym NBP (2,5% +/- 1 pkt proc).
6. **Podsumowując, nie znajduje jakiegokolwiek uzasadnienia twierdzenie wnioskodawców jakoby działania NBP w zakresie polityki pieniężnej można kwalifikować jako błędy w polityce pieniężnej albo jako zaplanowane podporządkowanie działań banku centralnego interesom politycznym ówczesnego rządu i większości parlamentarnej.**

7. Działania w zakresie polityki pieniężnej były podejmowane przez organy kolegialne NBP: Zarząd NBP oraz Radę Polityki Pieniężnej, zgodnie z obowiązującym prawem krajowym (w tym Konstytucją RP i ustawą o NBP) oraz unijnym (TFUE), w sposób niezależny od rządu i parlamentu, a ich wyłącznym celem było dążenie do realizacji konstytucyjnych i ustawowych celów oraz zadań NBP, co było szczególnie trudne w warunkach bezprecedensowych co do skali, zasięgu i trwałości wstrząsów gospodarczych, w tym przede wszystkim skutków pandemii COVID-19 oraz agresji rosyjskiej w Ukrainie.

ad „zarzut” w pkt 5: rzekome utrudnianie niektórym członkom Rady Polityki Pieniężnej oraz niektórym członkom Zarządu NBP wykonywania obowiązków konstytucyjnych i ustawowych

1. „Zarzuty” nie odzwierciedlają rzeczywistego stanu rzeczy i są całkowicie bezzasadne.
2. Rada Polityki Pieniężnej (dalej także jako „Rada” lub „RPP”), której członkowie są powoływani w równej liczbie na indywidualnie liczone sześciolate kadencje przez Prezydenta Rzeczypospolitej, Sejm i Senat (art. 227 ust. 5 Konstytucji RP), ma kompetencje związane z wykonywaniem wyłącznego prawa NBP do ustalania i realizacji polityki pieniężnej: ustala corocznie założenia polityki pieniężnej i przedkłada je do wiadomości Sejmowi równocześnie z przedłożeniem przez Radę Ministrów projektu ustawy budżetowej, jak również składa Sejmowi sprawozdanie z wykonania założeń polityki pieniężnej w ciągu pięciu miesięcy od zakończenia roku budżetowego (art. 227 ust. 6 ustawy zasadniczej). Wykonując zadania i kompetencje wymienione w Konstytucji i w ustawie o NBP, Rada Polityki Pieniężnej działa „kierując się założeniami polityki pieniężnej” (art. 12 ust. 2 ustawy o NBP). Zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy o NBP Rada Polityki Pieniężnej dokonuje ocen działalności Zarządu NBP w zakresie realizacji założeń polityki pieniężnej.
3. W odniesieniu do współpracy Prezesa NBP z Radą Polityki Pieniężnej na uwagę zasługuje, iż zgodnie z **art. 16 ust. 1 ustawy o NBP „Posiedzenia Rady Polityki Pieniężnej zwołuje Przewodniczący Rady co najmniej raz w miesiącu. Posiedzenie Rady może być zwołane również na pisemny wniosek co najmniej 3 członków Rady” (podkreślenia własne)**. Wobec powyższego stwierdzić należy, że obok obligatoryjnego, ustawodawca przyjął także fakultatywny tryb zwoływania posiedzeń Rady, określając, że ewentualnie mogą być one także zwołane na pisemny wniosek co najmniej trzech członków Rady. Brak związania Przewodniczącego Rady treścią wniosku członków Rady wynika w szczególności z wyraźnego znaczenia sformułowań zawartych w zdaniu drugim art. 16 ust. 1 ustawy („może być zwołane”), a także z zestawienia brzmienia zdania pierwszego tego przepisu ze zdaniem drugim. Również w bezstronnych wypowiedziach przedstawicieli doktryny prawa niniejsza kwestia nie napotyka jakichkolwiek wątpliwości (por. np. P. W. Zawadzka, U. Banaszczak-Soroka, P. Stanisławiszyn, D. Wojtczak-Samoraj, Ustawa o Narodowym Banku Polskim. Komentarz, Warszawa 2013, teza piąta w komentarzu do art. 16).

4. Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy o NBP Rada Polityki Pieniężnej uchwałą z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie regulaminu Rady Polityki Pieniężnej przyjęła regulamin RPP (M.P. z 2022 r. poz. 231), dalej jako „regulamin RPP”. **W szczególności podkreślenia zatem wymaga, że to nie Prezes NBP określił regulamin RPP, a uchwaliła go sama Rada.**
5. Stosownie do § 2 ust. 1 regulaminu RPP posiedzenia Rady zwołuje, otwiera i prowadzi Przewodniczący Rady (Prezes NBP). Zgodnie z § 10 ust. 1 regulaminu RPP z posiedzeń Rady sporządza się protokół, przedstawiany Radzie do przyjęcia, co do zasady na najbliższym posiedzeniu. Zgodnie z § 10 ust. 2 regulaminu RPP przyjęty przez Radę protokół podpisuje Przewodniczący Rady. Powyższe oznacza, że **to nie Prezes NBP przyjmuje protokół z posiedzenia Rady, a Rada Polityki Pieniężnej *in gremio*.**
6. **W oparciu o § 12 ust. 1 regulaminu RPP protokoły z posiedzeń Rady oznacza się klauzulą tajności „zastrzeżone” na okres ustalony przez Radę (obecnie 6 lat), z zastrzeżeniem publikacji informacji o stanowiskach zajętych przez członków Rady w głosowaniu, o których mowa w art. 16 ust. 4 ustawy o NBP. Zgodnie z § 12 ust. 3 regulaminu RPP protokoły z posiedzeń Rady są przechowywane i udostępniane w NBP, z zachowaniem zasad określonych w przepisach odrębnych, w szczególności dotyczących postępowania z informacjami prawnie chronionymi tj. ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (obecnie Dz. U. z 2024 r. poz. 632). Oznacza to, że dopuszczalność przekazania np. określonego Członkowi Zarządu NBP (a także Członkowi RPP kolejnej kadencji) kopii danego protokołu z posiedzenia RPP powinna być ustalana w każdej sprawie na podstawie kryteriów, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych („Informacje niejawne mogą być udostępnione wyłącznie osobie dającej rękojmię zachowania tajemnicy i tylko w zakresie niezbędnym do wykonywania przez nią pracy lub pełnienia służby na zajmowanym stanowisku albo wykonywania czynności zleconych.”) w zw. z § 11 ust. 4 *in fine* i § 12 ust. 3 Regulaminu RPP – tzn. w szczególności **nie istnieje bezwarunkowy prawny obowiązek przekazania Członkom Zarządu NBP kopii protokołów z posiedzeń RPP.****
7. Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, że Zarząd NBP jest odpowiednio informowany o ustaleniach podejmowanych przez RPP, w tym w szczególności o ustalonych przez RPP zadaniach dla NBP. Ponadto, należy zwrócić uwagę, że w posiedzeniach Rady uczestniczą Przewodniczący Rady (Prezes NBP), wiceprezesa NBP bez prawa udziału w głosowaniu, zaproszeni przez Przewodniczącego Rady

inni Członkowie Zarządu NBP oraz pracownicy NBP właściwi w sprawach objętych porządkiem obrad posiedzenia, co dodatkowo faktycznie zapewnia efektywny przepływ informacji pomiędzy organami banku centralnego, a także właściwymi komórkami i jednostkami organizacyjnymi.

8. Zważywszy, że ustalenia Rady są odpowiednio przekazywane, a większość po prostu podlega publikacji w dziennikach urzędowych (Monitorze Polskim, Dzienniku Urzędowym NBP), ewentualna lektura protokołów z posiedzeń Rady Polityki Pieniężnej mogłaby służyć wyłącznie zapoznaniu się ze stanowiskami Przewodniczącego Rady oraz Członków Rady Polityki Pieniężnej zajmowanymi podczas dyskusji i ucierania się indywidualnych poglądów, które nie są przecież aktami (ustaleniami, uchwałami) podejmowanymi kolegialnie przez Radę – a tylko takie akty (a nie indywidualnie głoszone poglądy) podlegają realizowaniu przez Zarząd NBP.

ad „zarzut” w pkt 6: rzekome uchybienie obowiązkowi współdziałania z Ministrem Finansów przy opracowaniu planów finansowych państwa

1. **Minister Finansów nie został wprowadzony w błąd, gdyż konstruując budżet na kolejny rok sam wskazywał, że wykonanie planowanego wyniku finansowego NBP obciążone jest dużą niepewnością i uzależnione od wielu czynników będących poza bezpośrednim wpływem NBP.**
2. **„Zarzut” uchybienia obowiązkowi współdziałania z Ministrem Finansów przy opracowywaniu planów finansowych państwa jest całkowicie bezzasadny, bowiem NBP – realizując przepisy prawa zgodnie z ustaloną praktyką wzajemnej komunikacji w kwestii wyniku finansowego NBP – udzielał odpowiedzi na zapytania Ministra Finansów, natomiast Minister Finansów, na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej wniesionej do Sejmu RP w grudniu 2023 r., nie zgłosił żadnych zapytań do NBP w zakresie aktualizacji szacunków wyniku finansowego NBP za 2023 r., odmiennie od tego, jak to miało miejsce w podobnych przypadkach w przeszłości.**
3. Zgodnie z przyjętą od wielu lat praktyką, Ministerstwo Finansów (dalej jako „MF”) w toku prac nad aktualizacją dochodów budżetu państwa czy też prac nad projektem ustawy budżetowej, występuje do NBP z zapytaniami dotyczącymi planowanego wyniku finansowego za rok obrotowy, jego aktualizacji, czy też jego wykonania na określony dzień, bowiem część zysku NBP (95%) stanowi dochód niepodatkowy budżetu państwa.
4. W sierpniu 2023 r. pojawiły się okoliczności przemawiające za tym, że mogłaby wystąpić wpłata z zysku NBP za 2023 r. Prowadzone wówczas rozważania i ich konkluzje zmierzały do ograniczenia ryzyka wystąpienia ujemnego kapitału NBP na koniec 2023 r. Podobne dyskusje były i są obecnie prowadzone również w innych bankach centralnych (por. ujawnienia wyników finansowych za 2023 r. przez EBC i banki centralne USA, Niemiec, Austrii, Szwajcarii, Holandii).
5. Mając na uwadze zmienność wyniku finansowego Banku, NBP w korespondencji z MF wielokrotnie podkreślał, że ostateczne wykonanie wyniku finansowego NBP obciążone jest dużą niepewnością, co wynika z probabilistycznego charakteru procesów kształtujących ten wynik, nakładającego ograniczenia występujące na etapie budowy planu, np. w zakresie kursu złotego do walut obcych, czy operacji wykonywanych w ramach inwestowania rezerw dewizowych oraz prowadzenia polityki pieniężnej. Co więcej, wskazywał przy tym, że poziom wyniku finansowego

NBP uzależniony jest od wielu czynników będących poza bezpośrednim wpływem NBP. Ponadto w swoich odpowiedziach Bank podkreślał, że przekazywane do MF informacje traktowane są przez NBP jako wrażliwe i nie powinny być upubliczniane.

6. Powyższe zastrzeżenia odnośnie do niepewności i zmienności wysokości wyniku finansowego NBP zostały wprost przeniesione do uzasadnienia projektów ustawy budżetowej na rok 2024:
  - w druku 3639 (s. 45 uzasadnienia) - projekt, który wpłynął do Sejmu RP w dniu 29 września 2023 r.,
  - w druku 125 (s. 43 uzasadnienia) - projekt, który wpłynął do Sejmu RP w dniu 19 grudnia 2023 r.

o następującej treści:

„Należy jednak zaznaczyć, że wykonanie planowanego wyniku finansowego NBP obciążone jest dużą niepewnością. Wynika to z probabilistycznego charakteru procesów kształtujących ten wynik, nakładającego ograniczenia występujące na etapie budowy planu, np. w zakresie przyjętych wartości kursu złotego do walut obcych, czy operacji wykonywanych w ramach inwestowania rezerw walutowych oraz prowadzenia polityki pieniężnej. Ponadto poziom wyniku finansowego NBP uzależniony jest od wielu czynników będących poza bezpośrednim wpływem NBP”.

7. Ponadto Sejm w dniu 18 stycznia 2024 r. uchwalił budżet bez stosownej poprawki uwzględniającej informację zawartą w przyjętej w dniu 8 stycznia 2024 r. opinii Rady Polityki Pieniężnej nt. budżetu, że „nie przewiduje się wpłaty z zysku NBP w 2024 r.”. Pomimo przekazania niniejszej opinii do Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Finansów nie została ona wykorzystana w powyższym zakresie w toku prac ustawodawczych.
8. Dodatkowo wskazać należy, że ostateczny wynik finansowy NBP za dany rok obrotowy ustalany jest na dzień 31 grudnia, a wpłata z zysku do budżetu państwa znana jest dopiero w pierwszym kwartale następnego roku, po zbadaniu sprawozdania finansowego przez niezależnego biegłego rewidenta. Tym samym wartość wpłaty z zysku NBP wpisywana przez MF do projektu ustawy budżetowej, bez uprzedniego uzgadniania tego z NBP, jest wartością szacunkową i niepewną, a więc z oczywistych względów niemożliwą do potwierdzenia przez NBP.
9. Jednocześnie zwrócenia uwagi wymaga, że w projektach budżetu państwa na lata 2017, 2021 i 2022 MF zamieszczał informację o dochodach z tytułu wpłaty z zysku NBP na podstawie planu finansowego NBP (lub zaktualizowanego planu), a za lata

2016 i 2020 – na podstawie prognoz MF opartych na bieżącym wykonaniu wyniku finansowego NBP. Prognozowane w budżecie wpłaty z zysku NBP różniły się często od rzeczywistej wpłaty. Należy nadmienić, że jeżeli w projekcie budżetu wpisywano prognozowaną kwotę wpłaty z zysku NBP, wówczas, co do zasady, MF dopytywał się NBP o aktualizację kwoty ujętej w projekcie budżetu państwa.

10. Powyższe oznacza w szczególności, że MF:

- dysponował szczegółową wiedzą w przedmiocie charakteru przekazywanych informacji stanowiących projekcję przyszłego możliwego wyniku NBP (*„wykonanie planowanego wyniku finansowego NBP obciążone jest dużą niepewnością”, „poziom wyniku finansowego NBP uzależniony jest od wielu czynników będących poza bezpośrednim wpływem NBP”*);
- w sposób oczywisty nie został wprowadzony w błąd, bowiem dane, uwzględniając ich specyfikę, były prawidłowe na chwilę ich przekazywania przez NBP.

Podkreślić również należy, że niniejsze dane mogły podlegać późniejszej stosownej aktualizacji – np. przed złożeniem w Sejmie RP projektu oznaczonego nr druku 125 – co jednak nie miało miejsca ze względu na brak pytań ze strony MF.

ad „zarzut” w pkt 7: Akceptacja i wykonanie uchwał Zarządu NBP, które zdaniem wnioskodawców kreuja niezgodny z przepisami mechanizm automatycznego naliczania nagród kwartalnych Prezesowi NBP

1. Niniejszy „zarzut” jest całkowicie bezzasadny. Narodowy Bank Polski jest osobą prawną, odrębną od Skarbu Państwa (art. 2 ust. 1 ustawy o NBP). Narodowy Bank Polski nie jest jednostką sektora finansów publicznych, gospodaruje środkami własnymi a nie budżetowymi. Podstawą gospodarki finansowej NBP jest roczny plan finansowy obejmujący dochody i wydatki. Stosownie do dyspozycji art. 17 ust. 4 pkt 6 ustawy o NBP uchwalanie planu finansowego banku centralnego zostało powierzone Zarządowi NBP, a jego zatwierdzenia dokonuje RPP (art. 12 ust. 2 pkt 4 ustawy o NBP).
2. **Środki na wynagrodzenia stanowią część ogółu środków NBP, które są elementem gospodarki finansowej NBP, i co należy podkreślić, nie pochodzą z budżetu państwa.**
3. Wielkość środków na wynagrodzenia, zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy o NBP ustalana jest corocznie w planie finansowym NBP, z **uwzględnieniem poziomu płac w sektorze bankowym**. Zgodnie z art. 66 ust. 3 ustawy o NBP zasady wynagradzania pracowników NBP ustala Zarząd NBP. W świetle art. 66 ust. 5 ustawy o NBP przez wynagrodzenie Prezesa NBP rozumie się wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny oraz składniki wynagrodzenia, premie i nagrody określone w uchwale, o której mowa w ust. 3. **Powyższe oznacza, że zasady przyznawania Prezesowi NBP premii i nagród podlegają określeniu, stosownie do ustawy o NBP, w uchwale Zarządu NBP, w której zostały również wskazane warunki, jakie muszą zostać spełnione do wypłaty nagrody. Wbrew zatem niektórym medialnym wypowiedziom Prezes Narodowego Banku Polskiego nie ustala sam sobie wysokości wynagrodzenia, ale wynika to z przepisów powszechnie obowiązujących, a także stanowiących ich wykonanie uchwał Zarządu NBP. Obecny sposób wynagradzania Prezesa NBP nie zmienił się od 2010 r.**
4. Wynagrodzenie Prezesa NBP od lat 90-tych w stosunku do wynagrodzenia w gospodarce narodowej przedstawia poniższa tabela:

Przeciętne wynagrodzenie Prezesa NBP w stosunku do gospodarki narodowej

Rok	Wynagrodzenie Prezesa NBP		Wynagrodzenie w gosp. narodowej		Wielokrotność wynagrodzenia Prezesa NBP w stosunku do wynagrodzenia w gospodarce narodowej	Średnia wielokr. do wynagrodzenia w gosp. narodowej	Kadencja
	Wynagrodzenie roczne brutto	Wynagrodzenie miesięczne brutto	Przeciętne roczne wynagrodzenie brutto	Przeciętne miesięczne brutto			
1995	138 658	11 555	8 431	703	16,4	20,0	Hanna Gronkiewicz-Waltz od 05.03.1993 do 31.12.2000
1996	167 481	13 957	10 476	873	16,0		
1997	216 850	18 071	12 743	1 062	17,0		
1998	302 500	25 208	14 874	1 239	20,3		
1999	540 876	45 073	20 481	1 707	26,4		
2000	547 584	45 632	23 086	1 924	23,7		
2001	443 240	36 937	24 742	2 062	17,9	14,7	Leszek Balcerowicz od 10.01.2001 do 10.01.2007
2002	390 597	32 550	25 599	2 133	15,3		
2003	377 674	31 473	26 418	2 201	14,3		
2004	377 214	31 435	27 475	2 290	13,7		
2005	362 440	30 203	28 563	2 380	12,7		
2006	430 258	35 855	29 727	2 477	14,5		
2007	383 509	31 959	32 292	2 691	11,9	11,4	Sławomir Skrzypek od 11.01.2007 do 10.04.2010
2008	394 734	32 894	35 327	2 944	11,2		
2009	412 861	34 405	37 236	3 103	11,1		
2010	479 220	39 935	38 700	3 225	12,4	15,9	Marek Belka od 11.06.2010 do 21.06.2016
2011	653 021	54 418	40 794	3 400	16,0		
2012	766 909	63 909	42 260	3 522	18,1		
2013	704 382	58 699	43 801	3 650	16,1		
2014	704 021	58 668	45 402	3 784	15,5		
2015	800 162	66 680	46 797	3 900	17,1		
2016	701 724	58 477	48 567	4 047	14,4	15,0	Adam Glapiński
2017	777 362	64 780	51 258	4 272	15,2		
2018	709 611	59 134	55 020	4 585	12,9		
2019	794 771	66 231	59 018	4 918	13,5		
2020	946 871	78 906	62 010	5 167	15,3		
2021	1 115 739	92 978	68 196	5 683	16,4		
2022	1 317 379	109 782	76 154	6 346	17,3		
2023	1 325 419	110 452	85 866	7 155	15,4		

ad „zarzut” w pkt 8: Rzekome uchybienie nakazowi apolityczności prezesa NBP oraz zakazowi prowadzenia działalności publicznej nie dającej się pogodzić z godnością jego urzędu

1. Wskazany „zarzut” jest całkowicie bezzasadny. Należy podkreślić, iż jego sformułowanie w ogóle nie uwzględnia specyfiki ustawowych zadań NBP, jest konstruowane w sposób instrumentalny, w oparciu o wybrane fragmenty pojedynczych wypowiedzi, ze zniekształceniem ich intencji, przy jednoczesnym wyłączeniu kontekstu tych wypowiedzi, a także bez przedstawienia ich całego spektrum oraz patriotycznej, propaństwowej wymowy. Należy również podnieść, iż powyższy „zarzut” ma charakter wyłącznie polemiczny i w istocie polityczny, zaś metoda jego uzasadnienia całkowicie abstrahuje od prawidłowej argumentacji przedstawianej na tle prawidłowo zebranego materiału dowodowego, który przecież ma walor publiczny i jest powszechnie dostępny.
2. Za działalność publiczną Prezesa NBP niedającą się pogodzić z godnością jego urzędu można uznać działalność dokonywaną w sposób dostępny dla nieograniczonej liczby osób, która polegałaby na naruszeniu przepisów Konstytucji RP i ustaw, a także na naruszeniu powszechnie uznanych norm etycznych lub na sprzeniewierzeniu się złożonej przysiędze – podkreślić należy, że w okresie sprawowania funkcji Prezesa NBP przez Pana prof. Adama Glapińskiego takie zdarzenia nie miały miejsca, a podnoszony „zarzut” jest całkowicie bezzasadny.
3. Zgodnie z art. 227 ust. 4 Konstytucji RP Prezes Narodowego Banku Polskiego nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej nie dającej się pogodzić z godnością jego urzędu.
4. W powyższym przepisie sformułowany jest, odnoszący się do Prezesa NBP potrójny zakaz: należenia do partii politycznej, należenia do związku zawodowego oraz prowadzenia działalności publicznej niedającej się pogodzić z godnością jego urzędu. Należy podkreślić, iż dwa pierwsze zakazy są jednoznaczne do identyfikacji i zastosowania, natomiast trzeci zakaz, tj. zakaz prowadzenia działalności publicznej niedającej się pogodzić z godnością jego urzędu, może przyjmować, z uwagi na jego niedookreśloność, wysoce ocenne i niejednoznaczne interpretacje.
5. Nie budzi natomiast wątpliwości, iż w stosunku do osób piastujących konstytucyjne urzędy, co do których ustrojodawca ustanowił zakaz prowadzenia działalności publicznej niedającej się pogodzić z godnością tych urzędów, nie powinno się

- kwestionować możliwości publicznego wypowiedzania się przez nie w sprawach, które należą do sfery ich właściwości – a zatem wypowiedzania się Prezesa NBP w sprawach dotyczących polityki pieniężnej, lecz także – co wynika nie tylko z art. 3 ust. 1 oraz art. 21 ustawy o NBP, ale również, jak zauważył Trybunał Konstytucyjny, z Konstytucji RP – w sprawach polityki gospodarczej.
6. **Na podstawie licznych poglądów przedstawicieli doktryny wskazać należy, iż Prezes NBP ma obowiązek współdziałania z właściwymi organami państwa (art. 21 ustawy o NBP), wobec czego nie można, właśnie ze względu na niezależność NBP, znaleźć podstaw do formułowania z powołaniem się na art. 227 ust. 4 Konstytucji RP jakichkolwiek prawnych zarzutów co do prezentowania przez Prezesa NBP stanowisk i ocen, zarówno afirmujących, jak i krytycznych w sprawach polityki pieniężnej i polityki gospodarczej, w tym w ramach prezentowania ustaleń Rady Polityki Pieniężnej po jej posiedzeniu czy w odniesieniu do współpracy z rządem.**
  7. **Poza zakresem rozważania możliwości, odpowiadających przepisom Konstytucji RP i ustawy o Trybunale Stanu, do stawiania zarzutów i tym samym próby doszukiwania się podstawy odpowiedzialności konstytucyjnej Prezesa NBP, powinny znaleźć się oceny i zarzuty konstruowane na podstawie fragmentów wypowiedzi czy elementów innych czynności Prezesa NBP lub na podstawie przypisywania mu określonych intencji; tego rodzaju oceny i zarzuty, jeżeli miałyby wpływ na ewentualne uruchomienie postępowania przed Trybunałem Stanu – i to bez względu na to, czy podmioty wyrażające takie oceny i stawiające „zarzuty” chciałyby przez to wpłynąć na sposób dalszego sprawowania urzędu przez obecnego Prezesa NBP – należałoby traktować jako naruszające niezależność banku centralnego, zagwarantowaną w prawie krajowym oraz w prawie unijnym.**
  8. Nie budzi bowiem wątpliwości, iż niezależność banku centralnego stanowi wartość i zasadę zadeklarowaną i gwarantowaną już na poziomie prawa pierwotnego. Zadeklarowanie następuje w art. 130 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, a gwarancję stanowi zarówno, sformułowane w art. 131 tego Traktatu, zobowiązanie każdego państwa członkowskiego do zapewnienia zgodności swojego ustawodawstwa krajowego z Traktatami oraz ze Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, ustanowionym, zgodnie z art. 129 ust. 2 Traktatu, w Protokole stanowiącym załącznik do Traktatów, jak i treść tego Protokołu (również ogłoszonego w „Dzienniku Ustaw”). W art. 14 ust. 2 Protokołu

- ogranicza się możliwość zwolnienia z urzędu, i to pod kontrolą Trybunału Sprawiedliwości UE, prezesa krajowego banku centralnego, wyłącznie do sytuacji, w której nie spełnia on już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia. Do rozumienia tego „uchybienia” przyczynia się orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE, w szczególności wyrok z dnia 26 lutego 2019 r., C-202 i C-238/18 (Ilmars Rimšēvičs przeciwko Republice Łotewskiej).
9. Jednocześnie zaznaczyć należy, że „zarzutów” „upolitycznienia” w taki sposób, jaki obecnie ma to miejsce, nie stawiano:
- Pani prof. Hannie Gronkiewicz – Waltz, która pełniąc w latach 1992 – 2000 funkcję Prezesa NBP, kandydowała w roku 1995 w wyborach na Prezydenta RP, a ostatnio, kandydowała jako członek partii politycznej Platforma Obywatelska RP, w wyborach do Parlamentu Europejskiego z listy Koalicyjnego Komitetu Wyborczego KOALICJA OBYWATELSKA;
  - Panu prof. Leszkowi Balcerowiczowi, w roku 2001 obejmującego stanowisko Prezesa NBP po zrzeczeniu się mandatu posła, stanowiska wicepremiera i roli przewodniczącego Unii Wolności;
  - Panu prof. Markowi Belce, piastującemu wiele ministerialnych stanowisk w rządach SLD, włącznie z urzędem premiera, pełniącemu funkcję eurodeputowanego i wiceprzewodniczącego Sojuszu Socjalistów i Demokratów, a ostatnio kandydującemu w wyborach do Parlamentu Europejskiego z listy Koalicyjnego Komitetu Wyborczego LEWICA; także w kontekście upublicznionej rozmowy z Ministrem Spraw Wewnętrznych, Panem Bartłomiejem Sienkiewiczem w restauracji „Sowa i Przyjaciele”.
10. Innymi słowy, nikomu z autorów aktualnych zarzutów nie przeszkadzało wówczas takie rekrutowanie na najwyższe stanowiska w NBP, jakie od roku 2016 jest ich zdaniem nie do pomyślenia. Niezależnie zatem od formalnego braku uzasadnienia powoływanego zarzutu samo jego formułowanie wobec obecnego Prezesa NBP stanowi przejaw stosowania podwójnych standardów.
11. **Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, że wszystkie twierdzenia zawarte we Wstępnym wniosku w przedmiotowym zakresie są dowolne, polegają na wybiórczym wyekstrahowaniu pojedynczych zdań z całości zdarzeń oraz wypowiedzi Prezesa NBP oraz abstrahują od całokształtu aktywności publicznej Prezesa NBP, realizowanej zgodnie z rotą wskazanej powyżej przysięgi oraz stosownie do mandatu banku centralnego.**

12. W odniesieniu do „zarzutu” jakoby „realizacji polityki kadrowej partii politycznej *Prawo i Sprawiedliwość* poprzez zatrudnianie jej działaczy w NBP” brak jest konkretnych zarzutów co do kompetencji któregośkolwiek z członków Zarządu NBP powołanych zgodnie z art. 17 ust. 2a ustawy o NBP przez Prezydenta RP na wniosek Prezesa NBP lub innych zatrudnionych pracowników NBP.
13. NBP jest podmiotem samodzielnym i samorządnym, swobodnie decydującym w kwestiach dotyczących zatrudniania pracowników. W tym kontekście należy wskazać, że obowiązujące przepisy (np. art. 18³a Kodeksu pracy) zabraniają dyskryminacji pracowników w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia oraz awansowania ze względu na: płeć, wiek, rasę, niepełnosprawność, narodowość, religię, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie i orientację seksualną. Procesy zatrudniania pracowników w NBP są prowadzone zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz przepisami wewnętrznymi NBP, które funkcjonują od wielu lat, niezależnie od zewnętrznych uwarunkowań.

Podsumowanie

1. Mając wszystkie powyższe wywody na względzie, po raz kolejny podnieść należy, iż we Wstępnym wniosku nie zostały przedstawione żadne istotne, konkretne i obiektywnie uzasadnione zarzuty dotyczące jakoby niewypełniania przez Pana prof. Adama Glapińskiego – Prezesa Narodowego Banku Polskiego, mandatu wskazanego przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy. Nie przedstawiono także żadnych dowodów na złamanie przez niego obowiązującego prawa. „Zarzuty” te są formułowane całkowicie bezpodstawnie i umotywowane politycznie, z pozornie merytorycznym uzasadnieniem.
2. Zadania realizowane przez Pana prof. Adama Glapińskiego jako Prezesa NBP, a także przez Narodowy Bank Polski, miały oparcie w obowiązujących przepisach prawa zgodnie z zasadą praworządności wyrażoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, tj. „*Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa*”, co potwierdzały każdorazowo opinie i raporty m.in. Europejskiego Banku Centralnego, Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Ponadto, wszystkie otrzymane przez NBP opinie do rocznych sprawozdań finansowych Narodowego Banku Polskiego wydane przez niezależnych biegłych rewidentów były bez zastrzeżeń.
3. Należy podkreślić, iż kluczowe działania podjęte przez Narodowy Bank Polski w latach 2020 – 2021, tj. w czasie kryzysu wywołanego pandemią COVID-19, a następnie pogłębionego agresją Rosji w Ukrainie, uchroniły polską gospodarkę od załamania, zaś Narodowy Bank Polski jako jedyny spośród organów władzy publicznej posiadał wyłączną kompetencję do realizowania polityki pieniężnej, w celu zabezpieczenia interesów Rzeczypospolitej Polskiej wobec istniejących poważnych zagrożeń, co zrealizował z sukcesem, zapewniając funkcjonowanie gospodarki bez zakłóceń.
4. Zainicjowanie postępowania przeciwko Prezesowi Narodowego Banku Polskiego przez Grupę posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej należy potraktować jako rażące złamanie zasady niezależności banku centralnego. Zasada ta wynika bezpośrednio z prawa Unii Europejskiej, przede wszystkim z artykułu 130 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
5. Zgodnie z art. 14 ust. 2 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego prezes banku centralnego może zostać zwolniony z urzędu wyłącznie wówczas, gdy nie spełnia już warunków

koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia. Przedstawione w sprawie niniejszej „zarzuty” we Wstępnym wniosku w żaden sposób nie uprawniają do przyjęcia, iż zaistniały tego rodzaju okoliczności.

6. Powyższe działania mogą doprowadzić do powstania niebezpiecznego precedensu, na skalę międzynarodową, w zakresie kwestionowania wypracowanej przez lata zasady niezależności banków centralnych, w szczególności zaś niezależności personalnej i funkcjonalnej.
7. Na uwagę zasługuje ponadto, iż instrumentalne wykorzystanie procedury odpowiedzialności konstytucyjnej na doraźne, wyłącznie polityczne potrzeby, stanowi nadużycie prawa, jest niedopuszczalne w demokratycznym państwie prawnym, prowadzi do degradowania Państwa Polskiego i osłabia jego fundamenty. Jest to działanie bezprecedensowe, unikatowe w skali światowej, które będzie miało długoterminowo silnie negatywny wpływ na postrzeganie Polski w relacjach z zagranicą, na wiarygodność i niezależność Narodowego Banku Polskiego oraz wartość polskiej waluty.